

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-4-045 (Muafiyet/Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 21-54/755-376
Karar Tarihi : 04.11.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Buket ARI AYDIN, Noyan DELİBAŞI, Burçin GÜLEŞ,
Emine YAŞAR

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Türkiye Bankalar Birliği
Temsilcisi: Av. Prof. Dr. İ. Yılmaz ASLAN
Gazi Umur Paşa Sok. Bimar Plaza 38/7-8 Balmumcu 34349
Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı ve 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı kararları ile muafiyet tanınan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'nda (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) revizyon yapılmasını öngören Tadil Protokolleri'nde kabul edilen değişiklikleri içeren yeni Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) menfi tespit belgesi verilmesi veya söz konusu anlaşmaların muafiyetin şartlarını taşıdığıнын tespit edilmesi talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 19.07.2021 tarih, 19739 sayılı ile intikal eden ve eksiklikleri en son 30.09.2021 tarih, 21609 sayılı cevabi yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 26.10.2021 tarihli, 2021-4-045/MM sayılı Muafiyet Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda;
- Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulunun 16.12.2020 tarihli ve 85 sayılı, 04.02.2021 tarihli ve 1 sayılı kararları ile kabul edilen Tadil Protokolleri'nde kabul edilen değişiklikleri içeren revize Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar), kapsam, vade, faiz ve ödemesiz döneme ilişkin hükümlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
 - Söz konusu revize Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınabileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 19.07.2021 tarih ve 19739 sayılı ile intikal eden ve Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından yapılan başvuruda, Rekabet Kurulunun

(Kurul) 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı ve 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı kararları ile muafiyet tanınan Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'nda (FYYÇA) revizyon yapılmasını öngören Tadil Protokolleri'nde kabul edilen değişiklikleri içeren revize Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) (FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ) 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilmesi veya bunun mümkün olmaması halinde mezkûr Kanun'un 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyet tanınması talep edilmiştir.

G.1. Başvuruda Bulunan: Türkiye Bankalar Birliği

- (5) TBB, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun (Bankacılık Kanunu) 79. maddesi hükümlerine göre tüm mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının üye olmak zorunda oldukları tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TBB, serbest piyasa ekonomisi ve tam rekabet ilkeleri çerçevesinde, bankacılık düzenleme ilke ve kuralları doğrultusunda bankaların hak ve menfaatlerini savunmak; bankacılık sisteminin büyümesi, sağlıklı bir şekilde çalışması, bankacılık mesleğinin gelişmesi, bankacılık sektörünün rekabet gücünün artırılması amacıyla çalışmalar yapmak; rekabetçi bir ortamın yaratılması ve haksız rekabetin önlenmesi için gerekli kararları almak/alınmasını sağlamak, uygulamak/uygulanmasını sağlamak amaçlarını gerçekleştirmek için kurulmuştur.
- (6) TBB'nin Yönetim Kurulu üyeleri şu şekildedir: T.C. Ziraat Bankası A.Ş. (Alparslan ÇAKAR), Türkiye İş Bankası A.Ş. (Hakan ARAN), Türkiye Halk Bankası A.Ş. (Osman ARSLAN), Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (Recep BAŞTUĞ), Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (Gökhan ERÜN), Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. (Abdi Serdar ÜSTÜNSALİH), Akbank T.A.Ş. (Hakan BİNBAŞGİL), Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (Ümit LEBLEBİCİ), ING Bank A.Ş. (Alper İhsan GÖKGÖZ), Odea Bank A.Ş. (Dr. Mert ÖNCÜ), Citibank A.Ş. (Ömer Emre KARTER), HSBC Bank A.Ş. (Süleyman Selim KERVANCI), Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası (İbrahim Halil ÖZTOP). Aşağıdaki tabloda detaylarına yer verildiği üzere, TBB'nin hâlihazırda 48 adet üyesi bulunmaktadır.

Tablo 1: TBB'ye Üye Banka Sayısı

Üye Unvanı	Üye Sayısı
Kamusal Sermayeli Mevduat Bankaları	3
Özel Sermayeli Mevduat Bankaları	8
Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna Devredilen Bankalar	2
Yabancı Sermayeli Bankalar	
a) Türkiye'de Kurulmuş Yabancı Sermayeli Bankalar	16
b) Türkiye'de Şube Açan Yabancı Sermayeli Bankalar	5
Kalkınma ve Yatırım Bankaları	
a) Kamusal Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları	3
b) Özel Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları	7
c) Yabancı Sermayeli Kalkınma ve Yatırım Bankaları	4
Toplam	48
Kaynak: https://www.tbb.org.tr/modules/banka-bilgileri/banka_Listesi.asp?tarikh=4/3/2020 (Erişim Tarihi: 27.09.2021)	

G.2. Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarına İlişkin Mevzuat Hükümleri

- (7) Resmi Gazete'nin 19.07.2019 tarih ve 30836 mükerrer sayılı nüshasında 7186 sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yayımlanmış, mezkûr Kanun ile Bankacılık Kanunu'na eklenen Geçici 32. madde ile

Türkiye’de faaliyette bulunan banka, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri ile aynı maddede tanımlanan diğer finansal kuruluşlarla kredi ilişkisinde bulunan ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından çıkarılan yönetmeliğe göre hazırlanan FYYÇA’lar ile belirlenen borçluların, bu kuruluşlar tarafından kullanılmış olan kredilere ilişkin olarak alınacak tedbirlerle, geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve istihdama katkıda bulunmaya devam etmelerine imkân verilmesini sağlamak amacıyla, dâhil oldukları risk grubundaki diğer borçlularla bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırmaya tabi tutulabileceği; bu madde uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara ilişkin usul ve esasların BDDK tarafından çıkarılan yönetmelik hükümleri çerçevesinde hazırlanan FYYÇA’lar ile belirleneceği; bu madde hükümlerinin yayım tarihinden itibaren iki yıl süreyle uygulanacağı, bu süreyi iki yıl daha uzatmaya Cumhurbaşkanı’nın yetkili olduğu; FYYÇA’ların BDDK tarafından çıkarılan yönetmelik uyarınca TBB tarafından hazırlanacağı ve alacaklı kuruluşlarca imzalanacağı düzenlenmektedir. 15.07.2021 tarih ve 31542 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile finansal yeniden yapılandırma uygulama süresi iki sene daha uzatılmıştır.

- (8) Geçici 32. maddenin devamında, finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumlarının tespit edilmesi ve bu kapsamda borçlarının yeniden yapılandırılması sonucunda borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanacağına kanaat getirilmesinin şart olduğu; buna ilişkin değerlendirmenin bağımsız denetim kuruluşlarına, FYYÇA’lar kapsamında belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde alacaklı kuruluşlara yaptırılacağı; borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanamayacağına kanaat getirilen borçluların finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınamayacağı hüküm altına alınmıştır.
- (9) Yine aynı madde kapsamında finansal yeniden yapılandırmalarda; kredilerin vadelerini uzatmak, kredileri yenilemek, 13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Kanunu’nun (Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Kanunu) 9. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla ilave kredi vermek, anapara, faiz, temerrüt faizi, gecikme cezaları ve kâr payları ile kredi ilişkisinden doğan diğer her türlü alacağı indirmek veya bunlardan kısmen veya tamamen vazgeçmek, teminat azaltmak, anapara, faiz veya kâr payı alacaklarını kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, özel amaçlı şirketler ile 30.12.2012 tarih ve 28513 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’na (Sermaye Piyasası Kanunu) göre kurulan yatırım fonlarına aynî, nakdî ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir veya temlik etmek, borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, satmak, bilanço dışına çıkarmak, diğer alacaklı kuruluşlar ve alacaklılarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi gerekli görülen tedbirlerin alınacağı ve finansal kiralama sözleşmelerine konu mallar için de 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 307. maddesi hükümlerinin kıyasen uygulanacağı belirtilmektedir.
- (10) FYYÇA’lara ilişkin bir başka düzenleme olan 15.08.2018 tarih ve 30510 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelik’te (Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği) yeniden yapılandırmanın esasları düzenlenmiştir.¹ Anılan Yönetmelik’te 21.11.2018 tarih ve

¹<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=24788&mevzuatTur=KurumVeKurulusYonetmeliği&mevzuatTertip=5>, Erişim Tarihi:29.09.2021

30602 sayılı Resmi Gazete ile 12.09.2019 tarih ve 30886 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yapılan değişiklikler ile nihai haline ulaşılmıştır. Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 1. maddesinde Bankacılık Kanunu'nun Geçici 32. maddesi uyarınca yapılacak finansal yeniden yapılandırmalara esas FYYÇA'ların hazırlanmasına ve uygulamaya konulmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesinin amaçlandığı ifade edilmektedir. Bahse konu Yönetmelik'in "Finansal Yeniden Yapılandırmanın Kapsamı" başlıklı 4. maddesinde finansal yeniden yapılandırmanın, Bankacılık Kanunu ve Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği hükümleri ile belirlenen kapsam, usul ve esaslar dâhilinde borçlunun makul bir süre içinde borçlarını geri ödeme kabiliyeti kazanabilmesi amacıyla yapıldığı belirtilmektedir.

- (11) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 5. maddesinde alacakların, TBB tarafından Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ve Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliği'nin (FKB) görüşleri de alınarak hazırlanan FYYÇA'lar kapsamında ve bu anlaşmaların Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından onaylanmasını takiben finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerine bağlanmak suretiyle yeniden yapılandırılabilirliği; yeniden yapılandırılacak alacakların kapsamı, borçluların nitelikleri, asgari tutar ve şartları ve alacaklılar ile borçlular arasında ayrı ayrı imzalanacak finansal yeniden yapılandırma sözleşmelerinin asgari unsurlarının FYYÇA'lar ile belirleneceği; FYYÇA kapsamında bir borçluyla yapılan sözleşmenin FYYÇA'yı imzalayan alacaklı kuruluşların alacakların üçte ikisini oluşturan çoğunluğu tarafından imzalanması halinde FYYÇA'yı imzalayan alacaklı kuruluşların tamamı tarafından alacakların yeniden yapılandırılmasının zorunlu olduğu; borçlulara doğrudan kredi kullandırmış olan yurt dışında kurulu bankalar ve finansal kuruluşlar ile Türkiye'ye doğrudan yatırım yapan çok taraflı bankalar ve kuruluşların finansal yeniden yapılandırma sürecine katılmalarına ilişkin usul ve esasların FYYÇA'lar ile belirleneceği ve bunların talepleri halinde alacaklı kuruluşların rızası ve kabul nisaplarına bağlı olmaksızın finansal yeniden yapılandırmaya dahil olabileceği; diğer alacaklıların sözleşmeye taraf sıfatıyla katılabilmesinin şartları, sözleşmelerin feshi ve fesih halinde uygulanacak yaptırımların da FYYÇA'larda düzenleneceği ifade edilmektedir.
- (12) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 6. maddesi uyarınca TBB tarafından hazırlanan FYYÇA'ların alacaklı kuruluşların yetkili temsilcilerince kabul edilerek imzalanacağı ve ölçek büyüklüğü ve sektörel faaliyet alanı bakımından farklı niteliklere sahip borçluların nitelikleri itibarıyla gruplandırılarak her bir borçlu grubu için ayrı bir FYYÇA hazırlanabileceği belirtilmektedir.
- (13) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Asgari Unsurları" başlıklı 7. maddesinin ilk fıkrasında FYYÇA'larda finansal yeniden yapılandırma sürecinin işleyişine ilişkin temel şart ve esaslar, borçluların asgari nitelikleri, anlaşmaların taraflara yüklediği yükümlülükler, anlaşmalara aykırılık halleri, alacaklılar ile borçlular arasında imzalanacak sözleşmelerin asli unsurları ve taraflara yükleyeceği hak ve yükümlülüklerin asgari çerçevesinin gösterileceği düzenlenmektedir. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, FYYÇA'ları imzalayanların bu anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde ortaya çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümüyle görevli olmak üzere Hakem Kurulu oluşturulacağı; Hakem Kurulunun, TBB Yönetim Kurulunun görevlendireceği tarafsız ve görevinin gerektirdiği bilgi ve deneyime sahip üç kişiden oluşacağı ve kararlarını en az iki üyenin aynı yöndeki oyu ile alacağı; Hakem Kurulunun

çalışma esas ve usulleri ile aldığı kararların hüküm ve sonuçlarının FYYÇA'larda gösterileceği hüküm altına alınmıştır.

- (14) Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 8. maddesi, TBB tarafından hazırlanan ve taraflarca imzalanan FYYÇA'ların Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulunun onayına sunulacağını ve onaylanmalarını müteakiben geçerlilik kazanacağını düzenlemektedir.
- (15) TBB'nin FYYÇA'lara ilişkin yetkileri yukarıda anlatılmış olup FYYÇA'lar dışındaki yapılandırmalara ilişkin özel bir yetkisinin bulunmadığı ve bahse konu yapılandırmaların kural olarak herhangi bir şarta bağlı olmadığı bilinmektedir.

G.3. Geçmiş Kurul Kararları

TBB FYYÇA-KÖU Muafiyet Kararı

- (16) İlgili karara konu başvuruda, 16.10.2019 tarihinde TBB tarafından banka ve diğer mali kurumlara 25 milyon TL'den az borcu bulunan şirketler için hazırlanan FYYÇA-KÖU'nun "VIII. Uygulama Süreci Prensipleri" bölümünde yer alan yapılandırma parametrelerinden "faiz oranı ve yapılandırma komisyonu"na ilişkin hükümler için menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talep edilmiştir. Yapılan incelemeler doğrultusunda başvuru kapsamında hazırlanan FYYÇA-KÖU'ya 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında yapılan muafiyet incelemesinde;

- Finansal yapılandırma uygulamalarının borçlu firmaların faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlayacağı, alacaklı firmalar tarafından alacaklarının tahsiline imkân vereceği ve dolayısıyla mal ve hizmetlerin arzında devamlılığın sağlanmasına hizmet edeceği anlaşıldığından ilk koşulun karşılandığı,
- Kredi borçlarını ödeyemeyen borçluların ödeme kabiliyetine kavuşturulması ile sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesine olanak sağlanırken aynı zamanda olağan faaliyetlerine devam ederek kapasite kullanımlarını artırmalarına katkı sunulması bakımından mevcut rekabetçi yapının korunacağı öngörüldüğünden ikinci koşulun sağlandığı,
- Esasen pazarın rekabete açık olmayan bir kısmına yönelik olarak yeniden yapılandırma süreci yürütüleceği ve uygulamanın yeni bir kredi verme işlemini konu edinmediği, yeni kredi tahsisi pazarındaki rekabetin baki kalacağı, yeniden yapılandırma sürecinin hem alacaklı kuruluşlar hem de borçlular açısından kural olarak gönüllülük esasına dayandığı tespitleri doğrultusunda üçüncü koşulun sağlandığı,
- Borcunun yeniden yapılandırılmasını isteyen borçlunun ve Alacaklı Kuruluş sayısının fazlalığı karşısında yapılandırma sürecini her bir Alacaklı Kuruluş ile ayrı ayrı kurgulamasının yapılandırmadan beklenen faydayı azaltacağı ve dolayısıyla söz konusu uygulamanın FYYÇA-KÖU'nun sürecin etkinliğini artıracığı öngörüldüğünden son şartın da sağlandığı

tespit edilerek Kurulun 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı kararıyla söz konusu anlaşmaya muafiyet tanınmıştır.

TBB FYYÇA-BÖU TLREF Kararı

- (17) TBB tarafından 13.01.2020 tarihinde yapılan başvuru kapsamında yapılan incelemede, "Ticari Borçlularla Bağitlanan Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinde TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararı Taslağı" ile "Finansal

Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) Kapsamında Bağıtlanan Yeniden Yapılandırmalarda TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Karar Taslağı'nın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi uyarınca teşebbüs birliği kararları olduğu, anılan teşebbüs birliği kararlarına, içerdikleri rekabet sınırlamaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi verilemeyeceği tespit edilmiştir. "Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşması (Büyük Ölçekli Uygulama) Kapsamında Bağıtlanan Yeniden Yapılandırmalarda TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Karar Taslağı'nın;

- Muafiyet incelemesinin ilk şartını, borçlu firmaların faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlamanın yanında alacaklı firmalara alacaklarının tahsili imkânı vermesi, dolayısıyla mal ve hizmetlerin arzının devamlılığına katkı sağladığı gerekçesiyle karşıladığı,
- Muafiyet incelemesinin ikinci şartını, yeniden yapılandırma uygulaması ile çeşitli pazarlarda faaliyet gösteren aktörlerin faaliyetlerine devam edebilmesine olanak sağlanması ile mevcut rekabetçi yapının korunması ve tüketici tercihlerinin sınırlanmaması gerekçesiyle sağladığı,
- Uygulamanın hayata geçirilmesi ve TLREF endeksli faiz oranının benimsenmesi ile ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkma ihtimalinin mevcut veriler çerçevesinde mümkün görülmemesinden dolayı bireysel muafiyetin üçüncü şartını sağladığı,
- Bireysel muafiyet değerlendirmesinin son şartını ise, borcunun yeniden yapılandırılmasını isteyen borçlunun ve Alacaklı Kuruluş sayısının fazlalığı karşısında yapılandırma sürecini her bir Alacaklı Kuruluş ile ayrı ayrı kurgulamasının yapılandırmadan beklenen faydayı azaltacağı ve dolayısıyla ilgili uygulamanın sürecin etkinliğini artıracığından hareketle karşıladığı

ifade edilmiştir.

(18) Ayrıca başvuru kapsamında "Ticari Borçlularla Bağıtlanan Yeniden Yapılandırma Sözleşmelerinde TLREF Faiz Oranının Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararı Taslağı" da bireysel muafiyet değerlendirmesine tabi tutulmuş ve;

- TLREF'in gösterge faiz olarak kullanılması ile ülke kaynaklarının yurt dışına aktarılmasının belirli derecede önüne geçerek Türk Lirası cinsinden verilen kredilerin faiz riskini yönetmek için yurt dışında dolar tutulması zorunluluğunu azaltabileceği, tüketim ve yatırım işlemlerinin kur ve faiz dalgalanmalarından çok daha az oranlarda etkilenmesini sağlayabileceği, kredi veren Türk kuruluşların döviz likiditelerini kullanmalarının önüne geçebileceği, döviz yerine uzun vadeli Türk Lirası ile kredi kullanılmasını mümkün hale getirebileceği ve sonuç olarak kredi maliyetlerinde düşüş sağlayabilecek ortam oluşturabileceği düşünüldüğünden 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki ilk koşulun karşılandığı,
- İlgili uygulamanın piyasada faaliyet gösteren borçlu teşebbüslerin yeniden yapılandırma sürecinde Türk Lirası üzerinden ve uzun vadeli kredi alma imkânına kavuşmasına ve geri ödemelerde döviz dalgalanmalarından etkilenmelerinin azatılmasına yönelik olduğu, piyasadaki rekabetçi yapının korunması ve tüketici tercihlerinin kısıtlanmaması bakımından önem taşıdığı, dolayısıyla söz konusu uygulamalar ile ortaya çıkan gelişme ve iyileşmelerden tüketicinin yarar sağlayacağı ve bu yönüyle muafiyetin ikinci koşulunun sağlandığı,
- Tarafların sabit faiz oranı belirleme tercihinde özgür olması, TLREF'in hangi sürelerle güncelleneceğinin taraflarca belirlenebilmesi ve bahse konu kararın

nihai faiz oranını değil, yalnızca gösterge faiz oranını belirliyor olması dikkate alındığında 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan üçüncü koşulun da sağlandığı,

- TBB tarafından yalnızca tavsiye edilmekte olup bu anlamda bahse konu kararın TBB üyeleri üzerinde herhangi bir bağlayıcılığı bulunmadığı, gerek Alacaklı Kuruluş veya Kuruluşların gerekse borçluların, anlaşma dışında kalan yeniden yapılandırma sözleşmelerinde TLREF faiz oranını benimseyip benimsememe noktasında tamamen serbest oldukları ve bu bağlamda muafiyet analizine ilişkin son koşulun da karşılandığı

belirtilerek 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı Kurul kararıyla ilgili başvuru kapsamında yer alan konulara muafiyet tanınmıştır.

TBB FYYÇ-TLREF Kararı

- (19) Son olarak ise 26.02.2020 tarihinde TBB tarafından yapılan bildirim çerçevesinde, TBB Yönetim Kurulu'nun 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı Tavsiye Kararı'nın 4054 sayılı Kanun 4. maddesi kapsamında rekabet ihlali içeren bir teşebbüs birliği kararı olduğu, Karar'ın içerdiği rekabet sınırlamaları nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi verilemeyeceği tespit edilmiştir. Bireysel muafiyet verilmesi kapsamında yapılan incelemede TBB'nin bildirim konu tavsiye kararında yer alan; 25 milyon TL üstü ve FYYÇA kapsamında olmayan borçlar bakımından, değişken faiz tercih edilmesi durumunda TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine, 25 milyon TL altında ve FYYÇA-KÖU kapsamı dışında olan borçlar için değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2- 5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesi, TLREF oranının, kredinin kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesi ve aynı zamanda TLREF oranının 3 ayda bir güncellenebilmesine ilişkin hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan dört koşuldaki hiçbirini karşılamadığı değerlendirilmiştir. TBB Yönetim Kurulunun 27.01.2020 tarih ve 02 sayılı tavsiye kararına;

- FYYÇA dışında kalan, 25 milyon TL altı borçların yeniden yapılandırılmasında değişken faiz oranı tercih edilmesi halinde, faiz oranının 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1; 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 şeklinde belirlenebilmesine dair oranların azami oranlar olacak şekilde,
- Miktar sınırlaması olmaksızın bütün yeniden yapılandırılacak borçlarda TLREF oranının üç ayda bir güncellenebilmesine ve TLREF oranının kredinin kullandırılma tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılmak suretiyle hesaplanabilmesine ilişkin hükümlerin ancak yeniden yapılandırmaya başvuracak borçlunun tercih etmesi halinde uygulanacak şekilde

düzenlenmesi halinde Kurulun 30.04.2020 tarih ve 20-21/280-134 sayılı kararıyla bireysel muafiyet tanınmasına karar verilmiştir.

G.4. Bildirime Konu Çerçeve Anlaşmalardaki Değişiklikler

- (20) İşbu karara konu başvuru kapsamında TBB tarafından hazırlanan ve Kurulun 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı, 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı kararları ile muafiyet tanınan FYYÇA-BÖU ile FYYÇA-KÖU'da birtakım revizyonlar yapılmak istendiği belirtilerek Revize Anlaşmalar'a (BÖU-KÖU) menfi tespit belgesi verilmesi, bunun mümkün olmaması halinde ise Revize Anlaşmalar'ın muafiyet şartlarını taşıdığına tespit edilmesi talep edilmektedir. Bu çerçevede, FYYÇA-BÖU'da yapılmak istenen değişikliklere aşağıda yer verilmektedir.

G.4.1. FYYÇA-BÖU'da Yapılmak İstenen Değişiklikler

- (21) Tablo 2: FYYÇA-BÖU'nun Kapsamına İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-BÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular a) Başvuru tarihi itibarıyla Alacaklı Kuruluşlar'a olan anapara (nakit+gayrinakit) borç toplamı 25 milyon TL ve üzerinde olan borçluları kapsamaktadır. Bir borçlu ya da borçlunun dahil olduğu risk grubundaki diğer borçlular bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırılabilir. (...)	V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular a) Başvuru tarihi itibarıyla Alacaklı Kuruluşlar'a olan anapara (nakit+gayrinakit) borç toplamı 100 milyon TL ve üzerinde olan borçluları kapsamaktadır. Bir borçlu ya da borçlunun dahil olduğu risk grubundaki diğer borçlular bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırılabilir. (...)
Kaynak: Bildirim Formu	

Tablo 3: Tarafların Yükümlülüklerine İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-BÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
VII. Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri 11. (1) AKK'ya dahil bankaların borçlu nezdindeki toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla bankanın aynı yöndeki kararı ile FYYÇ'yi imzalayan bankalarca mevcut garame paylarıyla orantılı olarak ilave kredi kullanılacaktır.	VII. Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri 11. (1) AKK'ya dahil bankaların borçlu nezdindeki toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla bankanın aynı yöndeki kararı ile FYYÇ'nin yürürlüğe girmiş olması şartıyla FYYÇA'yı imzalamış AKK'ya dâhil bankalarca mevcut garame paylarıyla orantılı olarak ilave kredi kullanılacaktır.
Yeni fıkra eklenmesi	20. Müşteri ile yapılacak protokolde tesis edilmesi öngörülen ilave teminatlar AKK'ya üye alacaklı kuruluşların tamamı adına tesis edilmelidir. AKK üyelerinin tamamının değil de bir ya da birden fazla üye lehine ilave teminat tesis edilmesinin gerekmesi durumunda söz konusu teminattan yararlanamayacak olan üyelerin tamamının onayı gerekir. Protokol kapsamında ilave bir kredi verilmesi planlanıyor ve sadece bu ilave kredi riski kapsamında ek teminat alınıyorsa yukarıda belirtilen onay aranmaz 21. Anlaşmanın "Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri" başlıklı VII.12. maddede düzenlenen anapara alacağının tamamından veya bir kısmından vazgeçilmesini düzenleyen esaslar; faiz alacakları da dahil olmak üzere tahakkuk etmiş, hak edilmiş tüm alacaklar için uygulanır. 22. "Lider Bankanın teklifi, fizibilite raporunda öngörülmesi ve AKK'nın 2/3 alacak çoğunluğu ve en az 2 alacaklı kuruluşun onayıyla belirlenecek bir oranın (örneğin

	<p><u>toplamda yüzde 15 alacak tutarını geçmeyecek şekilde garame payı yüzde 5'in altında olan alacaklılar) altında garame payına sahip alacaklılara, genel yapılandırma planından farklı ödeme planı sunulabilir.</u></p> <p><u>23. Müşteri ile yapılacak protokolde belirlenecek faiz oranı AKK'ya dahil Alacaklı Kuruluşların toplam alacaklarının en az 2/3'üne sahip birden fazla sayıdaki üyenin kararıyla belirlenir. Ancak başvuru tarihindeki TL Referans faiz oranının yüzde 75'inden daha düşük faiz oranı uygulanabilmesi için AKK'ya üye alacaklı kuruluşların toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla sayıdaki üyenin aynı yöndeki kararı gerekir.</u></p>
Kaynak: Bildirim Formu	

Tablo 4: Uygulama Sürecine İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-BÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
<p>V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular</p> <p>c) Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumunun tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme; bağımsız denetim kuruluşlarına, Çerçeve Anlaşması'nı imzalamış olan Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak tutarlarına göre en az 2/3'ü ve en az ikisi tarafından belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde Alacaklı Kuruluşlar'a yaptırılır.</p>	<p>V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular</p> <p>c) Finansal yeniden yapılandırma kapsamına alınacak borçluların mali durumunun tespiti ve finansal yeniden yapılandırmanın uygulanabilirliğine ilişkin değerlendirme; bağımsız denetim kuruluşlarına, Çerçeve Anlaşması'nı imzalamış olan Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak tutarlarına göre en az 2/3'ü ve en az ikisi tarafından belirlenecek yeterli bilgi ve uzmanlığa sahip kuruluşlara veya borçlu tarafından kabul edilmesi hâlinde Alacaklı Kuruluşlar'a yaptırılır. <u>Mali durum tespitinin makul süre içerisinde sonuçlandırılmasını Lider Banka gözetir'.</u></p>
<p>VIII. Uygulama Süreci Prensipleri</p> <p>FYY sürecine alınabilecek borçlular; en yüksek alacaklı üç Alacaklı Kuruluş'dan birine, Çerçeve Anlaşması ekinde belirtilen formata uygun bir Başvuru ve Taahhüt Mektubu'na sürecin gerektirdiği diğer belge ve bilgileri de ekleyerek başvuruda bulunurlar. Başvuru formu ve eklerine ilişkin olarak formda yer alabilecek eksiklikler bakımından mevcut başvurunun geçerli başvuru olarak kabul edilip edilmeyeceğine Alacaklı Kuruluşlar toplantısında karar verilir.</p> <p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş en geç 3 iş günü içinde olmak üzere ilgili borçlunun beyanı doğrultusunda borçlu bulunduğu ve Çerçeve Anlaşması'nın tarafları arasında bulunan Alacaklı Kuruluşlar'a bilgi vererek bu Anlaşma'da belirlenen yöntem uygun olarak yapılacak hesaplamaya göre alacaklarının ve varsa teminatlarının bildirilmesini talep eder. Alacaklı Kuruluşlar, kendilerine yapılan bildirim izleyen en geç 3 iş günü içinde bu geri bildirim Başvuru Alacaklı Kuruluş'a yaparlar.</p>	<p>VIII. Uygulama Süreci Prensipleri</p> <p>FYY sürecine alınabilecek borçlular; en yüksek alacaklı üç Alacaklı Kuruluş'dan birine, Çerçeve Anlaşması ekinde belirtilen formata uygun bir Başvuru ve Taahhüt Mektubu'na sürecin gerektirdiği diğer belge ve bilgileri de ekleyerek başvuruda bulunurlar. Başvuru formu ve eklerine ilişkin olarak formda yer alabilecek eksiklikler bakımından mevcut başvurunun geçerli başvuru olarak kabul edilip edilmeyeceğine Alacaklı Kuruluşlar toplantısında karar verilir.</p> <p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş en geç 3 iş günü içinde olmak üzere ilgili borçlunun beyanı doğrultusunda borçlu bulunduğu ve Çerçeve Anlaşması'nın tarafları arasında bulunan Alacaklı Kuruluşlar'a bilgi vererek bu Anlaşma'da belirlenen yöntem uygun olarak yapılacak hesaplamaya göre alacaklarının ve varsa teminatlarının bildirilmesini talep eder. Alacaklı Kuruluşlar, kendilerine yapılan bildirim izleyen en geç 3 iş günü içinde bu geri bildirim Başvuru Alacaklı Kuruluş'a yaparlar.</p>

<p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş, başvurunun Bankacılık teamüllerine aykırı, kötü niyetli, kabulü mümkün olmayan koşullar içerdiği vb gerekçelerle FYY süreci devam ettirilmeyerek başvurunun doğrudan reddedilmesi gerektiği kanaatinde ise, red gerekçelerini belirterek Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu nezdinde bir oylama yapılmasını talep edebilir. AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın bu yöndeki oyuyla FYY süreci başlatılmadan başvuru reddedilebilir.</p> <p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş iletilen alacak tutarlarından oluşan dökümü 3 iş günü içinde Alacaklı Kuruluşlar'la paylaşır. Başvuruyu takiben 10 uncu iş gününde, Başvuru Alacaklı Kuruluş'a iletilen alacak tutarlarından oluşan döküm esas alınarak AKK tarafından LB seçimi yapılır. AKK içinde en büyük alacaklı konumundaki Alacaklı Kuruluş, ilgili müzakerelerin yönetilmesi, sonuçlandırılması ve uygulamanın izlenmesi konusunda LB olarak görev yapar. LB, bu görevini, kendi isteği ile kendisinden sonra gelen en büyük alacaklı ikinci veya varsa üçüncü Alacaklı Kuruluş'a (devralacak olanın mutabakatı sağlanmak koşuluyla) devredebilir. AKK, AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla LB'yi seçebilir. Seçimde, AKK üyeleri alacaklarıyla orantılı olarak oy kullanırlar. En fazla oyu alan aday, LB olarak seçilir.</p> <p>LB, yeniden yapılandırma sürecine alınan borçluyla birlikte ele alınması gerekli görülen aynı risk grubu içinde yer alan borçluları ve ortakları başvuruda bulunan borçlunun yazılı beyanını esas alarak belirler ve bu kişilerden de Başvuru ve Taahhüt Mektubu ister. LB'nin bu konuda aldığı aksiyonların, diğer AKK üyelerinin itirazlarına yol açması halinde itirazda bulunan üyenin talebi üzerine itiraz konusu husus oylanarak uzlaşma sağlanır.</p> <p>İhtiyaç duyulması halinde AKK'nın fiziken toplanmasına gerek olmaksızın AKK üyeleri arasındaki iletişim ya da oylama elektronik ortamlarda sağlanabilir.</p> <p>Başvuru Alacaklı Kuruluş veya atanmış ise LB, kendisine yazılı olarak iletilen bilgi talepleri kapsamında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Yurt Dışı Kredi Kuruluşları veya Uluslararası Kurumlara</p>	<p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş, başvurunun Bankacılık teamüllerine aykırı, kötü niyetli, kabulü mümkün olmayan koşullar içerdiği vb gerekçelerle FYY süreci devam ettirilmeyerek başvurunun doğrudan reddedilmesi gerektiği kanaatinde ise, red gerekçelerini belirterek Alacaklı Kuruluşlar Konsorsiyumu nezdinde bir oylama yapılmasını talep edebilir. AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın bu yöndeki oyuyla FYY süreci başlatılmadan başvuru reddedilebilir.</p> <p>Kendisine başvuru Alacaklı Kuruluş iletilen alacak tutarlarından oluşan dökümü 3 iş günü içinde Alacaklı Kuruluşlar'la paylaşır. Başvuruyu takiben 10 uncu iş gününde, Başvuru Alacaklı Kuruluş'a iletilen alacak tutarlarından oluşan döküm esas alınarak AKK tarafından LB seçimi yapılır. AKK içinde en büyük alacaklı konumundaki Alacaklı Kuruluş, ilgili müzakerelerin yönetilmesi, sonuçlandırılması ve uygulamanın izlenmesi konusunda LB olarak görev yapar. LB, bu görevini, kendi isteği ile kendisinden sonra gelen en büyük alacaklı ikinci veya varsa üçüncü Alacaklı Kuruluş'a (devralacak olanın mutabakatı sağlanmak koşuluyla) devredebilir. AKK, AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla LB'yi seçebilir. Seçimde, AKK üyeleri alacaklarıyla orantılı olarak oy kullanırlar. En fazla oyu alan aday, LB olarak seçilir.</p> <p>LB, yeniden yapılandırma sürecine alınan borçluyla birlikte ele alınması gerekli görülen aynı risk grubu içinde yer alan borçluları ve ortakları başvuruda bulunan borçlunun yazılı beyanını esas alarak belirler ve bu kişilerden de Başvuru ve Taahhüt Mektubu ister. LB'nin bu konuda aldığı aksiyonların, diğer AKK üyelerinin itirazlarına yol açması halinde itirazda bulunan üyenin talebi üzerine itiraz konusu husus oylanarak uzlaşma sağlanır.</p> <p>İhtiyaç duyulması halinde AKK'nın fiziken toplanmasına gerek olmaksızın AKK üyeleri arasındaki iletişim ya da oylama elektronik ortamlarda sağlanabilir.</p> <p>Başvuru Alacaklı Kuruluş veya atanmış ise LB, kendisine yazılı olarak iletilen bilgi talepleri kapsamında 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla Yurt Dışı Kredi Kuruluşları veya Uluslararası Kurumlara</p>
--	--

<p>alacaklısı oldukları borçlunun FYY sürecine ilişkin olarak bilgi sağlayabilir.</p> <p>Çerçeve Anlaşma'da aksi yönde bir nisap açıkça öngörülmedikçe bu Anlaşma'da belirtilen her türlü hususa ilişkin kararlar AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla alınır.</p>	<p>alacaklısı oldukları borçlunun FYY sürecine ilişkin olarak bilgi sağlayabilir.</p> <p>Çerçeve Anlaşma'da aksi yönde bir nisap açıkça öngörülmedikçe bu Anlaşma'da belirtilen her türlü hususa ilişkin kararlar AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla alınır.</p> <p><u>Başvurulan Alacaklı Kuruluş veya atanmış ise LB, bu Anlaşma'da belirtilen her türlü hususa ilişkin alınacak kararlar ile ilgili oylamayı kendi görüşünü içerecek şekilde başlatır. Uzun vadeli yapılandırma, teminat çözme, ilave kredi kullandırımı, anapara indirimi, iştirak edinme, aynı tahsilat vb. özellik arzeden konular dışındaki oylamaların, oylamanın başladığı günü takip eden 10 iş günü içerisinde tamamlanması esastır.</u></p> <p><u>Alacaklı Kuruluşların kullanmış oldukları oyların bir Yönetim Kurulu yahut Kredi Komitesi kararını gerektirmesi ve bu karar sonrasında geçerli olacak olması halinde oy kullanırken bu hususun da belirtilmesi gerekmektedir.</u></p>
<p>Geçici Madde eklenmesi önerilmektedir.</p>	<p><u>Geçici Madde: 01.03.2020 ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihler arasında Çerçeve Anlaşmasını imzalayan herhangi bir alacaklı kuruluş nezdinde görüşmeleri devam etmekte olan geçerli bir başvurusu bulunan borçlular ile bu tarihler arasında başvuru yapmış olan borçlulara yeniden yapılandırma kararının oluşturulması için AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşların en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşların aynı yöndeki kararıyla en fazla 180 gün ilave süre tanınabilir.</u></p> <p><u>01.03.2020 ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihler arasında, yeniden yapılandırma kararı oluşturulamadığı için süreci sona eren ve başkaca başvuru hakkı kalmayan borçlulara bir defaya mahsus olmak ve işbu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde kullanılmak üzere bir başvuru hakkı daha tanınır.</u></p>
<p>Kaynak: Bildirim Formu</p>	

G.4.2. FYYÇA-KÖU'da Yapılmak İstenen Değişiklikler

- (22) Aynı çerçevede, FYYÇA-KÖU'nun değiştirilmek istenen maddelerinin mevcut ve tadil edilmiş halleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 5: FYYÇA-KÖU'nun Kapsamına İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-KÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular a) Başvuru tarihi itibarıyla Alacaklı Kuruluşlar'a olan anapara (nakit+gayrinakit) borç toplamı 25 milyon TL'den az olan borçluları kapsamaktadır. Bir borçlu ya da borçlunun dahil olduğu risk grubundaki diğer borçlular bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırılabilir.	V. Finansal Yeniden Yapılandırma Uygulanacak Borçlular a) Başvuru tarihi itibarıyla Alacaklı Kuruluşlar'a olan anapara (nakit+gayrinakit) borç toplamı 100 milyon TL'ye kadar olan borçluları kapsamaktadır. Bir borçlu ya da borçlunun dahil olduğu risk grubundaki diğer borçlular bir bütün olarak veya kısmen yeniden yapılandırılabilir.
Kaynak: Bildirim Formu	

Tablo 6: Tarafların Yükümlülüklerine İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-KÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
VII. Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri Yeni fıkra eklenmesi	VII. Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri <u>20. Müşteri ile yapılacak protokolde tesis edilmesi öngörülen ilave teminatlar AKK'ya üye alacaklı kuruluşların tamamı adına tesis edilmelidir. AKK üyelerinin tamamının değil de bir ya da birden fazla üye lehine ilave teminat tesis edilmesinin gerekmesi durumunda söz konusu teminattan yararlanamayacak olan üyelerin tamamının onayı gerekir.</u> <u>22. "Lider Bankanın teklifi, fizibilite raporunda öngörülmesi ve AKK'nın 2/3 alacak çoğunluğu ve en az 2 alacaklı kuruluşun onayıyla belirlenecek bir oranın (örneğin toplamda yüzde 15 alacak tutarını geçmeyecek şekilde garame payı yüzde 5'in altında olan alacaklılar) altında garame payına sahip alacaklılara, genel yapılandırma planından farklı ödeme planı sunulabilir.</u>
Kaynak: Bildirim Formu	

Tablo 7: Uygulama Sürecine İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-KÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
VIII. Uygulama Süreci Prensipleri ... Başvurusu kabul edilmeyen borçlunun, tekrar başvuru yapması için ilk başvuru tarihinden itibaren altı ay geçmesi zorunludur. ...	VIII. Uygulama Süreci Prensipleri ... "Başvurusu kabul edilmeyen borçlunun, tekrar başvuru yapması için ilk başvuru tarihinden itibaren üç ay geçmesi zorunludur." ...
VIII. Uygulama Süreci Prensipleri ... BKEAK, başvuruyu kabul ettiği tarihten itibaren en geç 15 iş günü içinde fizibilite raporunu hazırlar. BKEAK tarafından, ihtiyaç duyulması halinde bu süre 5 iş günü daha uzatılabilir.	VIII. Uygulama Süreci Prensipleri ... <u>"BKEAK, risk ve teminatların bildiriminden itibaren en geç 20 iş günü içinde fizibilite raporunu hazırlar. BKEAK tarafından, ihtiyaç duyulması halinde bu süre 5 iş günü daha uzatılabilir.</u> ...
Kaynak: Bildirim Formu	

Tablo 8: Yapılandırma Parametrelerine İlişkin Değişiklikler

FYYÇA-KÖU Mevcut Hali	Tadil Edilmiş Hali
<p>Yapılandırma Parametreleri- Vade Yapılandırma dönemine ilişkin en uzun vade 60 ay olabilecektir (vade yapısı yapılan fizibiliteye göre belirlenecek olup, her firma için 60 ay olarak uygulanmayacaktır) Ödeme planının sonunda, yapılandırılan kredilerin tamamen tasfiye edilmesi esas olmakla birlikte, yapılandırılan toplam tutarın en fazla yüzde 25'lik bölümünün, ödeme planı sonrasında döneme bırakılması da söz konusu olabilecektir.</p>	<p>Yapılandırma Parametreleri- Vade Azami 12 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz dönem verilmesi halinde azami vade 60 ay, Azami 24 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi halinde azami vade 84 ay, Azami 6 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz döneme ilave olarak 18 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi hallerinde azami 72 ay vade verilebilecektir. (Vade yapısı yapılan fizibiliteye göre belirlenecek olup, her firma için azami vade olarak uygulanmayacaktır)</p>
<p>Yapılandırma Parametreleri- Ödemesiz Dönem Azami 12 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz dönem verilebilecektir.</p>	<p>Yapılandırma Parametreleri- Ödemesiz Dönem</p>
<p>Yapılandırma Parametreleri- Faiz Oranı Faiz oranı müşterinin tercihine göre sabit veya değişken olabilecektir. Sabit faiz olması halinde BKEAK'ın günün koşulları ve müşteri bazında belirleyeceği oran dikkate alınacaktır.</p> <p>Değişken faiz olması halinde; 0-2 yıl vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+1 2-5 yıl vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+2</p> <p>TL Referans Faiz Oranı 3 ayda bir güncellenecektir. Kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilecektir) endeks verileri kullanılarak krediye baz teşkil edecek faiz oranı hesaplanarak belirlenecek ve vadeye göre marj eklenerek nihai faiz oranına ulaşılabilecektir.</p>	<p>Yapılandırma Parametreleri- Faiz Oranı Faiz oranı müşterinin tercihine göre sabit veya değişken olabilecektir. Sabit faiz olması halinde BKEAK'ın günün koşulları ve müşteri bazında belirleyeceği oran dikkate alınacaktır. Bu konuda faizsiz bankacılık işlemleri yapan katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları, faizsiz bankacılık ilkeleri çerçevesinde yapmış oldukları işlemler nedeniyle, kendi mevzuatlarına göre katılım bankacılığı, faizsiz bankacılık ilke ve prensiplerine uygun olarak işlem tesis edebilirler. Bu yönde işlem tesis eden katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından uygulanacak oran, BKEAK tarafından belirlenen başlangıçtaki oranı aşamaz. 36 ayı aşan vade tanınması halinde faiz oranı değişken olarak uygulanacaktır. Değişken faiz oranı; - 0-2 yıla kadar vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+1 - 2-5 yıla kadar vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+2 - 5 yıl üzerindeki vadeli işlemlerde TL Referans Faiz Oranı+3 olarak uygulanacaktır. TL Referans Faiz Oranı 3 ayda bir güncellenecektir. Kullandırım tarihinden önceki son 14 gün içinde gerçekleşen TLREF endeks değişimi kullanılarak krediye baz teşkil edecek TLREF oranı olarak belirlenecek ve vadeye göre marj eklenerek nihai faiz oranına ulaşılabilecektir. Formülasyon ve hesaplama örneğine aşağıda yer verilmektedir. <u>İlgili Faiz Ödeme Döneminde Kullanılacak TLREF Oranı (%) =</u></p>

	<p><u>((BIST TLREF Endeksit1 / BIST TLREF Endeksit0) –1)/g× 36500</u></p> <p>BIST TLREF Endeksit1: Kredi Kullanım Tarihinden 1 iş günü öncesinde açıklanan BIST TLREF Endeksi BIST TLREF Endeksit0: Hesaplama Dönemi Başlangıç Tarihinden 1 iş günü öncesinde açıklanan BIST TLREF Endeksi t1: Kredi Kullanım tarihi t0: Hesaplama Dönemi Başlangıç Tarihi g : t1 ve t0 gün sayısı farkı Faiz Belirleme Dönemi: 3 ayda bir Faiz Belirleme Yöntemi: Kredi kullanım tarihinden önceki son 14 gün içinde gerçekleşen TLREF endeks değişimi (“İlgili Faiz Ödeme Döneminde Kullanılacak TLREF Oranı %” olarak belirtilen hesaplama formülü ile endeks değişimi hesaplanacaktır). Üzerine ek getiri oranı eklenerek toplam faiz oranı belirlenmiş olacaktır. Faiz Oranı: İlgili Faiz Ödeme Döneminde Kullanılacak TLREF Oranı+ Ek Getiri BIST TLREF Endeksi : Borsa İstanbul tarafından hesaplanan ve ilan edilen TLREF (Türk Lirası gecelik referans faiz oranı)’nın getirisini takip edebilmek amacıyla oluşturulan ve Borsa İstanbul tarafından hesaplanan ve ilan edilen TLREF Endeksi.</p>
Kaynak: Bildirim Formu	

G.5. İlgili Pazar

- (23) Rekabet hukukunda pazar tanımı, teşebbüsler arasındaki rekabetin sınırlarını tespit etmekte kullanılan bir araçtır. İlgili pazar, ürün ve coğrafi pazar olmak üzere iki temel boyuttan oluşmaktadır. Pazarı hem ürün hem de coğrafi bölge boyutlarıyla tanımlamaktaki amaç teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve etkin bir rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerin ortaya çıkarılmasıdır. İlgili coğrafi pazar ise, rekabet koşullarının homojen olduğu pazar olarak ifade edilebilir. Bu pazarların belirlenmesinde temelde teşebbüslerin ürün ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri bölgeler temel alınmakla birlikte, rekabet koşullarının ilgili bölge içinde homojen olması ve bu koşulların komşu bölgelerden kolayca ayrılacak ölçüde farklı olması da aranmaktadır.

G.5.1. İlgili Ürün Pazarı

- (24) İlgili Ürün Pazarının Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz’un 3. paragrafı “İlgili ürün pazarının tespitinde, birleşme veya devralma konusu olan mal veya hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınır; tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilir.” şeklindedir. Başka bir deyişle ilgili ürün pazarı; ürün özellikleri, fiyatları ve kullanım amaçları bakımından tüketici tarafından ikame edilebilir sayılan bütün ürünleri kapsamaktadır. İlgili ürün pazarı tanımında talep ikamesinin yanında, talep ikamesine eşdeğer etkisi olduğu durumlarda arz ikamesi de hesaba katılmaktadır.
- (25) Bankacılık sektörü, esas olarak tasarruf sahipleri ile kredi kullananlar arasında fon transferi konusunda aracılık hizmetlerinin sunulduğu bir sektördür. Sunulan bu

hizmetler, çok sayıda alt hizmet koluna ayrılabilen ve bu bağlamda oldukça farklı hizmet türleri aynı kurumlarca sağlanabilmektedir. Diğer bir ifadeyle aynı banka, talep ikamesi açısından birbirine alternatif olamayacak çok sayıda hizmet sunabilmektedir. Bununla birlikte düzenleyici işlemler sebebiyle bankaların hizmet verdiği alanlar sınırlandırılabilir. Bankacılık Kanunu'nun 3. maddesinde mevduat bankası, katılım bankası ile kalkınma ve yatırım bankası tanımlanmış; 4. maddesinde ise, mevduat bankalarının katılım fonu kabulü ve finansal kiralama işlemleri; katılım bankalarının mevduat kabulü; kalkınma ve yatırım bankalarının ise mevduat ve katılım fonu kabulü gerçekleştirilmesi yasaklanmıştır.

- (26) Finans hizmetlerine yönelik Kurul kararlarında² kredi faaliyetlerinin genel itibarıyla bireysel ve kurumsal krediler olarak iki ana başlıkta toplandığı görülmektedir. Bireysel krediler tüketici, araç, mortgage kredileri gibi alt branşlardan oluşmaktadır; kurumsal krediler ise, ticari işletmelere sunulan yatırım, finansman, yeniden finansman ve benzeri kredilerden meydana gelmektedir.³ Kurul kararlarında ilgili pazarın en geniş tanımıyla "bankacılık hizmetleri" şeklinde, yahut her bir ana hizmet türü baz alınmak suretiyle "mevduat hizmetleri", "kredi hizmetleri" ve "kredi kartı hizmetleri" şeklinde ya da daha alt segmentler bazında "kurumsal krediler", "konut kredileri" veya "KOBİ'lere sunulan kredi hizmetleri" ve "bireysel ve ticari kredi hizmetleri"⁴ şeklinde belirlenebildiği görülmektedir.⁵ Öte yandan, "İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz"un 20. paragrafında "... *inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir*" ifadesi yer almaktadır. Mevcut dosya kapsamında ilgili pazarın geniş ya da dar tanımlanmasının dosya kapsamındaki değerlendirmeye bir etkisi bulunmayacağından ilgili ürün pazarının belirlenmesine gerek görülmemiştir.⁶

G.5.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (27) İlgili coğrafi pazar, İlgili Ürün Pazarının Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 3. paragrafında "*Teşebbüslerin mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir.*" olarak tanımlanmaktadır. Bildirime konu anlaşmalar, borç geri ödemelerinde geçici sorun yaşayan veya sorun yaşamaması muhtemel görülen ticari kredi borçlularının çeşitli şekillerde borçlarının yeniden yapılandırılmasını amaçlamaktadır. İlgili coğrafi pazarın söz konusu hizmetin Türkiye genelinde sunulacak olması nedeniyle "*Türkiye*" olarak tanımlanabileceği değerlendirilmiştir.

G.6. Değerlendirme

G.6.1. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (28) 4054 sayılı Kanun'un 3. maddesinde teşebbüs; piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik

² Kurulun 16.12.2010 tarih ve 10-78/1602-611 sayılı; 17.05.2011 tarih ve 11-31/613-189 sayılı; 23.06.2011 tarih ve 11-39/813-256 sayılı; 08.03.2013 tarih ve 13-13/198-100 sayılı; 28.11.2017 tarih ve 17-39/636-276 sayılı kararları.

³ 07.03.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı Kurul kararı (Maaş Promosyonları Kararı).

⁴ 23.06.2011 tarihli ve 11-39/813-256 sayılı Kurul kararı; 16.12.2010 tarihli ve 10-78/1602-611 sayılı Kurul kararı.

⁵ 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı Kurul kararı (Banka II Kararı).

⁶ Kurulun 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı ve 23.01.2020 tarih ve 20-06/69-38 ve 30.04.2020 tarih ve 20-21/280-134 sayılı kararları.

bakımdan bir bütün teşkil eden birimler olarak, teşebbüs birliği ise; teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler olarak tanımlanmıştır. Rekabet hukuku literatüründe teşebbüs birliklerine ilişkin Kurul ve Danıştay kararlarında, rekabet hukuku bağlamında bir kararın teşebbüs birliği kararı olup olmadığının değerlendirilmesinde teşebbüs birliğinin ekonomik hayata ilişkin kararlar alıp almadığı hususu önem kazanmaktadır.

- (29) TBB, Bankacılık Kanunu'nun 79. maddesi hükümlerine göre tüm mevduat bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının üye olmak zorunda oldukları tüzel kişiliği haiz kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. Bankacılık Kanunu'nun Geçici 32. maddesi ve Yeniden Yapılandırma Yönetmeliği'nin 5. 6. ve 8. maddeleri uyarınca TBB FYYÇA'ları hazırlamakla görevlendirilmiştir. TBB Yönetim Kurulu tarafından alınan 18.09.2019 tarih ve 40 sayılı karar çerçevesinde hazırlanan FYYÇA, yapılandırma parametrelerinden başta faiz oranı ve yapılandırma komisyonu olmak üzere yapılandırma sürecine esas unsurları düzenlemektedir. İşbu dosya kapsamında muafiyet değerlendirmesine tabi tutulan 16.12.2020 tarihli/85 sayılı ve 04.02.2021 tarihli/1 sayılı TBB kararları çerçevesinde ise FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ'da yer alan çeşitli yapılandırma parametrelerinde birtakım revizyonlar yapılmak istendiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda bildirim konu değişikliklerin 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gereken bir teşebbüs birliği kararı olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.
- (30) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile mal ve hizmet piyasalarında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmaktadır. Bu yönde aynı maddenin devamında, "mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" örnek olarak sayılmaktadır.
- (31) Bildirime konu Revize Anlaşmalar, finansal yapılandırmaya esas teşkil edebilecek nitelikte olan; i) FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ'nun kapsamına ii) tarafların FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ'da belirlenen yükümlülüklerine ve iii) FYYÇA-KÖÜ'nun yapılandırma parametrelerinden vade, faiz, ödemesiz dönem gibi parametrelere ilişkin değişikliklerin FYYÇA tarafı olan TBB'ye üye teşebbüsler ve diğer alacaklı kuruluşlar tarafından beraberce belirlenmesini içerdiğinden kredi hizmetleri pazarında rekabeti etkileme potansiyeli taşımaktadır.
- (32) Bu çerçevede bildirim konu Revize Anlaşmaların kapsam, vade, faiz ve ödemesiz döneme ilişkin hükümlerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girdiği; dolayısıyla söz konusu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olamayacağı, bu nedenle bireysel muafiyet değerlendirmesine tabi tutulabileceği kanaatine varılmıştır.

G.6.2. 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Açısından Değerlendirme

- (33) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile amaçlanan, teşebbüslerin anlaşma yoluyla herhangi bir mal veya hizmet pazarındaki rekabeti kısıtlamalarının engellenmesidir. Bir yönüyle rekabeti sınırlayan anlaşmalar bir diğer yönüyle etkinlik kazanımlarına yol açarak refah artışı doğurabilirler. Anlaşmanın refah artırıcı etkileri rekabeti kısıtlayıcı/bozucu etkilerinden büyük olduğunda anlaşmanın net etkisi tüketici refahında artış sağlamak ve rekabetçi süreci güçlendirmek olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bu husus muafiyet rejiminin de temelini oluşturmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen koşulları sağlayan bir anlaşmanın

ekonomi/tüketici refahı üzerindeki net etkisinin pozitif veya en azından nötr olduğu kabulü ile anlaşma 4. madde uygulamasından muaf tutulmaktadır.

- (34) Herhangi bir rekabet kısıtlamasına bireysel muafiyet tanınması için iki olumlu iki olumsuz koşulun birlikte sağlanması gerekmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi, "Kurul, aşağıda belirtilen şartların tamamının varlığı halinde, teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verebilir:

- a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması,
- b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması,
- c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,
- d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması."

hükmünü amirdir. Revize Anlaşmalara bireysel muafiyet tanınabilmesi için sayılan iki olumlu iki olumsuz koşulun birlikte sağlanıp sağlanmadığı aşağıdaki bölümlerde incelenecektir.

- (35) Bildirim Formu'na göre Revize Anlaşmalar ile yapılan değişiklikler dört başlık altında şu şekilde özetlenebilmektedir:

- I. FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ'nun Kapsamına İlişkin Değişiklikler: FYYÇA-BÖÜ ve FYYÇA-KÖÜ'nun kapsamına giren borçluların değerlendirilmesinde 25 milyon TL olan eşik anapara borç toplamı (nakit ve gayrinakit) değerinin 100 milyon TL'ye çıkarılması planlanmaktadır. Bu bağlamda, FYYÇA-KÖÜ'nun kapsamının genişletilmesi hedeflenmektedir.
- II. Tarafların Yükümlülüklerine İlişkin Değişiklikler: İlave kredi kullandırımı, ilave teminat alınması, küçük alacaklılar için farklı bir ödeme planı alınması, alaktan vazgeçme ve daha düşük faiz oranı belirlenmesi hususlarında getirilen değişiklikler ile FYYÇA'ların işlerliğinin artması ve süreçlerin hızlandırılması hedeflenmektedir.
- III. Uygulama Sürecine İlişkin Değişiklikler: Borçluların mali durum tespitlerinin makul süre içerisinde sonuçlandırılmasının Lider Banka tarafından gözetileceği, sürelerle ilişkin sınırlamalar, oy kullanılırken belirtilmesi gereken hususlar ve Covid-19 salgını kapsamında ortaya çıkabilecek sorunların giderilebilmesi amacıyla başvuru sürelerini uzatmaya ve başvuru haklarının bir defaya mahsus olmak üzere yenilenmesine dair hükümler düzenlenmektedir.
- IV. Yapılandırma Parametrelerine İlişkin Değişiklikler: "Vade", "Ödemesiz Dönem" ve "Faiz Oranı" parametrelerinde birtakım revizyonlar öngörülmektedir. Bahse konu değişiklikler çerçevesinde, vadeye ilişkin parametreler detaylandırılarak borçluların seçenekleri artırılmakta, ödemesiz döneme ilişkin hüküm bahse konu seçeneklerin içerisinde değerlendirilmekte ve faiz oranı parametresi bağlamında 36 ayı aşan vade bulunması halinde faiz oranının değişken olarak uygulanacağına dair hüküm getirilmektedir. Faiz Oranı parametresi kapsamında, TLREF'in 3 ayda bir güncelleneceğine dair hüküm korunmakla beraber, krediye baz teşkil edecek TLREF oranı belirlenirken "kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin endeks verileri" yerine "kullandırım tarihinden önceki son 14 gün içinde gerçekleşen TLREF endeks

değişimi”nin kullanılacağı düzenlenmektedir. İlâveten, faizsiz bankacılık işlemleri yapan katılım bankaları ile Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uyuma İlişkin Tebliğ’e göre kalkınma ve yatırım bankalarının, faizsiz bankacılık ilkeleri çerçevesinde yapmış oldukları işlemler nedeniyle, kendi mevzuatlarına göre katılım bankacılığı, faizsiz bankacılık ilke ve prensiplerine uygun olarak işlem tesis edebilecekleri ve bu yönde işlem tesis eden katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları tarafından uygulanacak oranın, BKEAK tarafından belirlenen başlangıçtaki oranı aşamayacağı kurala bağlanmaktadır.

- (36) Yukarıda yer verilen değişikliklerden kapsam, vade, faiz ve ödemesiz döneme ilişkin hükümlerin muafiyetten faydalanıp faydalanamayacağına ilişkin değerlendirme kapsamında FYYÇA-BÖU’da ve FYYÇA-KÖU’da yapılan ilgili değişikliklerin ayrı ayrı muafiyet değerlendirmesine tabi tutulması uygun görülmektedir.

G.6.2.1. Malların Üretim veya Dağıtımı ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (37) Muafiyet incelemesinde ele alınan olumlu şartlardan ilki, malların üretimi veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması olup, bu hüküm çerçevesinde hangi hallerin ekonomik yarar olarak kabul edileceği mevcut sistemin özelliklerine göre değişmektedir. Kısacası etkinlik kazanımı olarak ifade edilebilen dağıtımda, üretimde vb. alanlarda ekonomik/teknik gelişme ve kazanımlar, üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması gibi çeşitli görünümeler arz etmektedir. Bu kapsamda rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın muafiyet korumasından faydalanabilmesi için öncelikle rekabet üzerindeki olumsuz etkisini bertaraf edebilecek düzeyde bir etkinlik kazanımı sunabilmesi gerekmektedir.
- (38) Konuya ilişkin önceki Kurul kararlarında da ifade edildiği üzere, FYYÇA-BÖU ve FYYÇA-KÖU’nün esas amacı ve tüketiciler bakımından sağladığı temel fayda kredi borçlarını geri ödeyemeyen borçluların geri ödeme kabiliyetine kavuşturulmasıdır. Böylelikle borçluların hem sözleşmesel yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri hem de ticari faaliyetlerini aksatmadan devam ettirmeleri amaçlanmaktadır. Bildirim Formunda, Revize Anlaşmalar kapsamında da anılan bu amaçların muhafaza edildiği; ilâveten bu hedeflere ulaşılması adına borçluların finansal yapılandırma sürecinin etkin ve hızlı şekilde sonuçlandırılması ile yapılandırma sürecinin borçlunun içinde bulunduğu finansal koşullara en uygun şekilde yürütülmesinin temin edileceği ifade edilmektedir.

FYYÇA-BÖU’ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin İlk Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (39) FYYÇA-BÖU kapsamında yapılan değişikliklerin başında FYYÇA-BÖU kapsamına girecek olan kredi tutarının yükseltilmesi gelmektedir. Anapara (nakit+gayrinakit) borç toplamı 25 milyon TL ve üzerinde olan borçluları kapsayan FYYÇA-BÖU’nun alt limiti anapara borç tutarı 100 milyon TL ve üzerinde olan borçluları kapsayacak şekilde yükseltilmiştir. Bahse konu değişiklik sonrasında, borç tutarı 25 milyon TL’nin üzerinde ve 100 milyon TL’nin altında olan borçlular FYYÇA-BÖU kapsamından çıkıp FYYÇA-KÖU kapsamına dahil edilecektir. Bildirim Formu’na göre, mevcut uygulamada FYYÇA-BÖU anapara indiriminden ilave krediye kadar AKK’ya çok geniş bir yapılandırma ve borç tasfiye seti sunmakta ancak bu durum yapılandırma görüşmelerinin uzun sürmesine ve çoğunlukla olumsuz sonuçlanmasına neden olmaktadır. Buna karşın daha standart yapılandırma koşulları içeren ve daha kısa sürelerde yapılandırma başvurularının sonuçlandırılmasını hedefleyen FYYÇA-

KÖU'nun sayı ve alacak miktarı bakımından çok az kullanıldığı belirtilmektedir.

- (40) Bu çerçevede, FYY süreçlerinin etkinlik ve verimliliğinin artırılması amacıyla, önceden belirlenmiş, standart ve alternatifli yapılandırma koşullarını içeren ve gerek başvuru sahibinin FYY'den beklentilerini gerekse alacaklı kuruluşların kabiliyetlerini belirlenmiş sınırlar dâhilinde uyumlaştırma yeteneği olan FYYÇA-KÖU'nun kapsamının genişletilmesinin ve eş zamanlı olarak FYYÇA-BÖU'nun kapsamının daraltılmasının etkinlik kazanımı sağlayacağı değerlendirilmektedir.
- (41) FYYÇA-BÖU kapsamında revize edilen bir diğer parametre anlaşmanın "VII. Genel Prensipler ve Tarafların Yükümlülükleri" başlığı altında yer alan 23. maddesidir. İlgili madde, "*Müşteri ile yapılacak protokolde belirlenecek faiz oranı AKK'ya dahil Alacaklı Kuruluşların toplam alacaklarının en az 2/3'üne sahip birden fazla sayıdaki üyenin kararıyla belirlenir. Ancak başvuru tarihindeki TL Referans faiz oranının yüzde 75'inden daha düşük faiz oranı uygulanabilmesi için AKK'ya üye alacaklı kuruluşların toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla sayıdaki üyenin aynı yöndeki kararı gerekir.*" şeklinde olup anlaşmaya yeni eklenen bu hüküm ile faiz oranının belirlenmesine ilişkin aranan nisabın kaç olacağı belirlenmekte ve yapılandırmanın TLREF oranının yüzde 75'inden daha düşük bir faiz oranı üzerinden yapılandırılabilmesi için alacak toplamının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla üyenin onayının aranması şartı getirilmektedir.
- (42) Hâlihazırdaki uygulamada, Çerçeve Anlaşması'nda aksi yönde bir nisap açıkça öngörülmedikçe belirtilen her türlü hususa ilişkin kararlar AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın alacak toplamının 2/3'ünü ve AKK'ya üye Alacaklı Kuruluşlar'ın en az ikisini temsil eden Alacaklı Kuruluşlar'ın aynı yöndeki kararıyla alınmaktadır. Revize FYYÇA'nın 23. maddesinin ilk fıkrasında, faiz oranının belirlenmesine ilişkin olarak getirilen nisabın, bahse konu genel karar nisabıyla aynı olduğu, dolayısıyla faiz oranının belirlenmesine ilişkin hâlihazırda aranan nisabın Revize Anlaşmada da geçerli olduğu anlaşılmaktadır.
- (43) Bahse konu maddenin ikinci fıkrasında başvuru tarihindeki TLREF faiz oranının yüzde 75'inden daha düşük faiz oranı uygulanabilmesi için gerekli olan nisabın AKK'ya üye alacaklı kuruluşların toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına yükseltildiği görülmektedir. Söz konusu değişikliğe ilişkin olarak, Bildirim Formu'nda küçük alacaklı kuruluşların korunmasının amaçlandığı ifade edilmektedir. Bu değişikliğin FYYÇA-BÖU süreci kapsamında yürütülen görüşmelerde faiz oranı bakımından tüm paydaşlar açısından belirliliğin artırılmasını ve TLREF oranından aşağı yönde büyük oranlı sapmalar yaşanmasını ve bu şekilde küçük alacaklı kuruluşların korunmasını sağlayacağı değerlendirilmektedir.
- (44) Bu çerçevede, FYYÇA-BÖU kapsamının değiştirilmesine ve BÖU kapsamında TLREF'in yüzde 75'inden daha düşük bir faiz oranı belirlenmesinin zorlaştırılmasına ilişkin değişikliklerin muafiyetin ilk koşulunu taşıdığı değerlendirilmektedir.

FYYÇA-KÖU'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin İlk Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (45) FYYÇA-KÖU'da yapılan değişikliklerin ilki FYYÇA-KÖU kapsamına girecek olan borç tutarı üst limitinin 25 milyon TL'den 100 milyon TL'ye yükseltilmesidir. Sözü edilen değişiklik, FYYÇA-BÖU'nun kapsamına ilişkin yapılan değişikliklere paralel nitelik arz etmektedir. Bu nedenle, FYYÇA-BÖU'nun kapsamına ilişkin olarak yukarıdaki bölümde yer alan değerlendirmeler FYYÇA-KÖU bakımından da geçerlidir. Bu çerçevede anılan değişikliğin FYY süreçlerinin hızlanmasına ve FYY ile amaçlanan

etkinliklerin ortaya çıkmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

- (46) FYYÇA-KÖU'da değiştirilen bir diğer parametre vadeye ilişkindir. Hâlihazırdaki FYYÇA-KÖU kapsamında 60 ay olan azami vade süresi Revize FYYÇA-KÖU'da;
- Azami 12 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz dönem verilmesi halinde azami 60 ay,
 - Azami 24 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi halinde azami 84 ay,
 - Azami 6 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz döneme ilave olarak 18 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi hallerinde azami 72 ay

vade verilebilecek şekilde düzenlenmektedir.

- (47) Söz konusu revizyon ile birlikte azami vade süresinin 60 aydan 84 aya uzadığı ve eski düzenlemede bulunmayan ödemesiz döneme ilişkin hükümler eklendiği görülmektedir. Bildirim Formu'na göre, sorunlu krediye dönüşen şirketlere bakıldığında, ödeme güçlerine yeniden kavuşabilmeleri için bazı şirketlere olabildiğince uzun vade vermek (borcu vadeye yaymak) gerekirken, bazı şirketlere ilk dönemlerde ödemesiz dönem vermek (yatırım dönemi) gerekli olmaktadır. Ayrıca FYYÇA-KÖU kapsamının 100 milyon TL'ye yükselecek olması nedeniyle başvuran şirketlerin faaliyet konuları ve hacimleri farklılaşacaktır. Bu durumda her başvuran şirket için aynı ödemesiz dönem/vade uygulamalarının tatbik edilmesi FYY sürecinin sağlıklı işlemesi bakımından çeşitli sorunlara yol açabilecektir. Bu nedenle başvuran şirketlere mali durumlarına uygun olan yapılandırma setini sunabilmek için FYYÇA-KÖU'nun yapılandırma parametreleri önceki haline göre esnetilmiş ve çeşitlendirilmiştir.
- (48) FYYÇA-KÖU'da değişikliğe uğrayan bir diğer parametre faiz parametresidir. Revizyon kapsamında, değişken faiz seçilmesi halinde 5 yıl ve üzerindeki vadeli işlemler için TLREF+3 faiz oranı uygulanacaktır. Hâlihazırda yürürlükte olan FYYÇA-KÖU'da 0-2 yıl vadeli işlemlerde TLREF+1, 2-5 yıl vadeli işlemlerde TLREF+2 faiz oranının uygulanması kararlaştırılmış olup 5 yıl üzerinde vade belirlenebilmesine imkân tanıyan söz konusu hüküm yeni eklenmiştir. Vadenin uzatılması borçluların ödeme kabiliyetini artırmaktadır. Bununla birlikte, 5 yıl ve üzerinde vade belirlenmesi halinde faiz oranı TLREF+3 olarak belirlenmiştir. Söz konusu faiz oranının, vade riskine binaen 5 yıldan kısa vadeli yapılandırmalara kıyasla daha yüksek belirlenmesinin uygun olduğu ve 0-2 ve 2-5 yıllık vade dilimleri için belirlenen TLREF+1 ve TLREF+2 faiz oranları ile orantılı olduğu değerlendirilmektedir. Bu bakımdan anılan değişiklik, FYY işlemlerini hem borçlu ve hem de alacaklı kuruluşlar lehine kolaylaştırmakta, borçlular bakımından ödeme kolaylığını, alacaklı kuruluşlar bakımından ise tahsilat kolaylığını artırmaktadır.
- (49) Revize FYYÇA-KÖU'da TLREF'in hesaplanmasına ilişkin yöntemin de revize edildiği görülmektedir. Anlaşmanın önceki halinde TLREF'in kullandırım tarihinden bir iş günü öncesi ile 30 gün öncesinin (tatil gününe denk gelmesi durumunda takip eden iş günü seçilmektedir) endeks verileri kullanılarak hesaplandığı, Revize Anlaşma kapsamında ise bu yöntemin değiştirilerek kullandırım tarihinden önceki son 14 gün içinde gerçekleşen TLREF endeks değişiminin dikkate alınacağı belirtilmektedir. FYYÇA kapsamında TLREF geçmiş dönem verileri dikkate alınarak hesaplanmaktadır. Bildirim Formuna göre, canlı dönem yerine geçmiş dönem dikkate alınarak yapılan hesaplamalarda kullanılacak geçmiş dönem süresinin kısalığı, hem borçlu hem de alacaklı tarafın piyasalarda yaşanan faiz değişimlerini söz konusu finansal enstrümana daha uyumlu olarak yansıtmasına imkân vermektedir. Yakın dönemli TLREF oranlarının baz alınması, 3 ya da 6 ay olarak belirlenen ödeme periyotları bulunduğu

dikkate alındığında, piyasa şartlarına daha uyumlu bir gösterge teşkil edecektir. Yeni formülasyonda 14 günün kullanılmasına gerekçe olarak TCMB tarafından belirlenen zorunlu karşılık döneminin 14 günlük ardışık dönemi içermesi ve bu sürenin dönem içerisinde TLREF oranlarında yaşanabilecek yükseliş ve düşüşleri normalize edebilecek bir süre olarak değerlendirilmesi hususları gösterilmektedir.

- (50) Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde FYYÇA-KÖU'nun kapsam, vade, ödemesiz dönem ve faiz oranı ve hesaplama yöntemi parametrelerinde yapılan değişikliklerin, FYYÇA-KÖU'nun uygulama süreçlerine olumlu katkı yaparak süreçleri hızlandıracağı, borçlular ve alacaklı kuruluşlar lehine düzenlemeler içerdiği değerlendirilmektedir.
- (51) Gerek FYYÇA-BÖU gerekse FYYÇA-KÖU bakımından değerlendirildiğinde, sorunlu kredilere bağlı zararların ekonominin tümü üzerinde olumsuz etkilerinin bulunması, borçların yeniden yapılandırılması gereksinimini doğurmaktadır. Zira sorunlu kredilere tahsis edilen fonlar, daha yüksek getirili alternatif alanlara yöneltilmediği gibi yüksek düzeyde idari ve hukuki giderlere de yol açmaktadır. Kredi sorunlu bir hal aldığı anda banka tarafından borçlu şirketin durumuna bakılarak yeniden yapılandırmaya gidilebilir. Burada amaç, banka açısından en verimli ve kısa sürede kredinin kapatılmasıdır. Böylelikle ekonominin tümü üzerindeki olumsuz etkiler bertaraf edilmekte ve sonuç olarak finansal darboğaz yaşayan firmaların gerek katma değer yaratmaya devam etmeleri, gerekse öngörülen süre içerisinde mali kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmeleri ve vergi tahsilatının artırılması sağlanmaktadır. Dosya mevcudu bilgiler kapsamında, finansal yapılandırma uygulamalarının borçlu firmaların faaliyetlerinin sürdürülebilirliğini sağlayacağı, alacaklı firmalar tarafından alacaklarının tahsiline imkân vereceği ve dolayısıyla mal ve hizmetlerin arzında devamlılığın sağlanmasına hizmet edeceği anlaşılmaktadır.
- (52) Yukarıda yer verilen açıklama ve değerlendirmeler neticesinde FYYÇA-BÖU'ya FYYÇA-KÖU'ya getirilen revizyonların uygulamanın etkin işleyişine katkı sağlayacağı ve böylelikle muafiyetin ilk koşulunu sağladığı kanaatine varılmıştır.

G.6.2.2. Tüketicinin Yarar Sağlaması

- (53) Muafiyetin ikinci şartı, ortaya çıkan etkinlik kazanımlarından tüketicilerin de yarar sağlamasını aramaktadır. Muafiyet değerlendirmesi bakımından "tüketici" kavramı, anlaşmadan etkilenen ilgili pazarlardaki mal veya hizmetlerin doğrudan veya dolaylı tüm kullanıcılarını içerecek şekilde anlaşılmalıdır. Söz konusu ürünleri girdi olarak kullananlar, yeniden satışını gerçekleştiren toptancılar ya da perakendeciler ve bayiler tüketici olarak tanımlanabilir. Tüketici kavramı ürünün yalnızca nihai kullanıcılarını içermemektedir. 4. madde kapsamında rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşmanın muafiyetten yararlanabilmesi için anlaşma sonucunda ortaya çıkan etkinlik kazanımlarının, anlaşmanın rekabet veya tüketiciler üzerindeki gerçekleşen veya potansiyel negatif etkisini tüketiciler bakımından telafi etmesi gerekmektedir. Bu durumda genel prensip olarak anlaşmanın tüketiciler üzerindeki net etkisinin en azından nötr olması beklenmektedir. Anlaşma tüketicileri anlaşma gerçekleştirilmeden önceki durumdan daha kötü bir duruma getiriyorsa muafiyetin ikinci şartı sağlanamaz.⁷
- (54) Söz konusu şartın gerçekleşmesi, 5. maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki şarta bağlı olup, ancak etkinlik kazanımının söz konusu olduğu bir durumda bu etkinlik artışından tüketicilerin fayda sağlayıp sağlamadığı araştırılmaktadır. Rekabeti sınırlayıcı uygulama ile öne sürülen etkinlikler arasında doğrudan bir illiyet bağının

⁷ Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz, 42-44. paragraf.

bulunması, diğer bir deyişle, etkinlik kazanımlarının anlaşma ile hedeflenen faaliyetlerden kaynaklanıyor olmasının ortaya konması gerekmektedir.

- (55) Bu şartın sağlanıp sağlanmadığına ilişkin değerlendirmede esas olan, etkinliğin rekabetin kısıtlanmasından dolayı tüketicilerin maruz kaldıkları negatif etkileri telafi edecek düzeyde tüketiciye aktarılmasıdır. Bu durumda ortaya çıkan etkinliğin rekabet kısıtının olumsuz etkilerini dengeleyici şekilde tüketiciye yarar sağladığının gösterilmesi gerekmektedir. Yeni ürün geliştirilmesi ve mevcutların iyileştirilmesi tüketici refahını artıracaktır. Bu tür gelişmelerden elde edilen fayda, rekabeti kısıtlayan uygulamadan kaynaklanan zararı aştığı takdirde tüketicinin yarar sağlaması şartı gerçekleşmiş olacaktır.

FYYÇA-BÖU'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin İkinci Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (56) Bildirim Formu'na göre, hâlihazırdaki uygulamada FYYÇA-BÖU'nun kapsama eşiğinin 25 milyon TL ve üzeri borçlar olarak belirlenmiş olması yapılandırmadan beklenen faydayı sınırlamaktadır. Değişiklikler kapsamında, FYYÇA-BÖU kapsamına giren borçluların bir kısmının FYYÇA-KÖU kapsamına alınması ve FYYÇA-KÖU'daki standart yapılanma ve kısa süren oylama ve fizibilite süreçleri sayesinde FYY işlemlerinin daha kısa sürede ve daha yüksek oranda başarıya ulaşması beklenmektedir.
- (57) Revize FYYÇA-BÖU'nun 23. maddesi ile getirilen TLREF oranının %75'inden daha düşük faiz oranı uygulanabilmesi için AKK'ya üye alacaklı kuruluşların toplam alacaklarının en az yüzde 90'ına sahip olan birden fazla sayıdaki üyenin aynı yöndeki kararının aranması hükmünün muafiyetin ilk şartını taşıdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan, söz konusu hükmün faiz oranının indirilmesini güçleştirici nitelikte olması borçluların aleyhine bir durum oluşturabilecek, bu durum tüketicilerin yarar sağlamasına engel teşkil edebilecektir. Bu bakımdan, anılan hüküm ile ortaya çıkması beklenen başka bir fayda olup olmadığı incelenmelidir.
- (58) İlgili hüküm, Bildirim Formu'nda ifade edildiği üzere küçük alacaklı kuruluşları korumak amacıyla getirilmiştir. Hâlihazırdaki uygulamada, küçük alacaklı kuruluşların, AKK tarafından alınan 2/3 çoğunluk oyuna uymak zorunda kaldıkları anlaşılmaktadır. Belirli bir seviyenin altında faiz oranı belirlenmesi halinde bu kuruluşların mali açıdan zor duruma düşebilecekleri dikkate alındığında anılan düzenlemenin küçük alacaklı kuruluşlar açısından olumlu etkiler doğurabileceği değerlendirilmektedir. Bu durum, tüm paydaşlar için belirliliğin artmasına yarayacak, FYYÇA'lara taraf olan küçük alacaklı kuruluş sayısını da artıracaktır. FYY süreçlerindeki belirsizliklerin ve küçük alacaklılar bakımından oluşabilecek sorunların önlenmesi, sürecin uzun vadede daha kolay yönetilebilir olmasını ve alacaklı kuruluşlar arasında yaşanabilecek uyuşmazlıkları bertaraf edecektir. FYYÇA'ların etkinlik doğurduğu yönündeki değerlendirmeden hareketle, anlaşmalarda yer alan hükümlerin küçük alacaklı kuruluşlar tarafından da benimsenmesi ve söz konusu kuruluşlar bakımından uygulanabilir olması, FYYÇA'ların sürdürülebilirliği bakımından önem arz etmektedir.
- (59) Bu çerçevede, FYYÇA-BÖU'da yapılan revizyonların gerek borçlular gerekse alacaklı kuruluşlar bakımından FYY süreçlerinin daha hızlı ve öngörülebilir koşullarda tamamlanabilmesine katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

FYYÇA-KÖU'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin İkinci Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (60) FYYÇA-KÖU'nun kapsamının 25 milyon TL'den 100 milyon TL'ye çıkarılması

neticesinde bu kapsama giren borçlu sayısının artması ve standart yapılanma, kısa süren oylama ve fizibilite süreçlerine sahip olan FYYÇA-KÖU'nun yaygınlaşması beklenmektedir. Söz konusu yapının, FYYÇA-KÖU'nun kapsamının genişlemesiyle birlikte daha büyük oranda tüketici faydası oluşmasına katkı sunabileceği değerlendirilmektedir.

- (61) Önceki FYYÇA-KÖU kapsamında azami 60 ay olarak belirlenen FYY vadesi, yapılan revizyon ile birlikte; azami 24 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi halinde azami 84 aya kadar, azami 12 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz dönem verilmesi halinde azami 60 aya kadar ve azami 6 aya kadar anapara ve faiz ödemesiz döneme ilave olarak 18 aya kadar yalnız faiz ödemeli dönem verilmesi hallerinde azami 72 aya kadar uzatılabilecektir. Anılan düzenleme gerek borçlular gerekse alacaklı kuruluşlar bakımından ödeme/tahsilat kolaylığını artıracaklığı değerlendirilmektedir.
- (62) Revize FYYÇA-KÖU ile birlikte 5 yıl ve üzerinde vade belirlenebilmesinin önü açılmış ve söz konusu vade dilimi için TLREF+3 faiz oranı belirlenmesi kararlaştırılmıştır. Vadenin 5 yıl ve üzerine çıkmasının ödeme kolaylığını artırdığı ve belirlenen faiz oranının, diğer vade dilimleriyle uyumlu olarak belirlendiği, bahse konu faiz oranının bütün alacaklıların vade riskini karşıladığı değerlendirilmektedir.
- (63) Bildirim Formu'nda TLREF'in hesaplanma yöntemi kapsamında son 30 gün yerine son 14 güne ait TLREF verilerinin dikkate alınmasının, hesaplanan TLREF'in ilgili dönemin piyasa koşullarını yansıtmaya gücünü artıracaklığı ifade edilmektedir. Söz konusu değişikliğin piyasa faizlerinin daha doğru biçimde saptanmasına hizmet etmesi durumunda alacaklı kuruluşlar ve borçlular bakımından daha adil bir faiz oranının geçerli olacağı ve beklenen tüketici faydasının oluşacağı değerlendirilmektedir.
- (64) Bu çerçevede, FYYÇA-KÖU'nun kapsam, ödemesiz dönem, vade ve faiz gibi parametrelerinde yapılan revizyonların gerek borçlular gerekse alacaklı kuruluşlar bakımından FYY süreçlerinin daha hızlı ve öngörülebilir koşullarda tamamlanabilmesine ve borçluların ödeme kabiliyetinin artırılmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.
- (65) Gerek FYYÇA-BÖU'da getirilen revizyonlar gerekse FYYÇA-KÖU'ya getirilen değişiklikler ile kredi borçlarını geri ödeyemeyen borçluların geri ödeme kabiliyetine kavuşturulmasıyla borçluların hem akdi yükümlülüklerini yerine getirebilmesi hem de faaliyetlerini aksatmadan devam ettirebilmesi sağlanacaktır. İlgili borçluların faaliyetlerine devam edebilmesiyle kapasite kullanımının artırılması da sağlanabilecektir. Bu firmaların faaliyetlerini sürdürmesi halinde, ekonominin büyük bir bölümüne etki edebilecek mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi yapının devam edebileceği, bunun neticesinde tüketicilerin, daha rekabetçi fiyatlardan ürün temin edebileceği ve daha fazla seçeneğe sahip olacağı değerlendirilmektedir. Hizmetlerin süreklilik arz etmesiyle beraber tüketicilerin dilediği zaman diliminde talep ettiği ürün ve hizmetlere ulaşabileceği ve böylelikle bildirim konu revizyonlarla getirilecek yapının tüketici seçeneklerinin azalmamasını sağlayacağı değerlendirilmektedir. Bu bakımdan anılan değişikliklerin muafiyetin ikinci koşulunu sağladığı kanaatine ulaşılmıştır.

G.6.2.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (66) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesindeki üçüncü şart, rekabeti sınırlayıcı uygulamanın pazarın önemli bir kısmında rekabetin sınırlandırılmasına yol açmamasıdır. Muafiyet kararı verilmesinde aranan bu ilk olumsuz şarta göre, muafiyete konu uygulamanın; ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmaması, bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar

sağlaması durumlarının, rekabetin ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmaması gerekmektedir.

- (67) Bu koşulun değerlendirmesinde esas olan ilgili pazardaki rekabetçi sürecin devamıdır. İlgili pazardaki rekabetin tamamen ortadan kalkması halinde kısa vadeli etkinlik kazanımları gerçekleşse dahi bu etkinlik kazanımları, inovasyonun azalması, fiyatların artması ve kaynakların etkin kullanılmaması gibi uzun vadeli negatif etkileri telafi edemeyecektir. Rekabetin ortadan kalkıp kalkmaması, uygulamanın hayata geçirilmesinden önceki rekabetin derecesine ve rekabet üzerindeki kısıtlayıcı etkisine bağlıdır. Uygulamanın rekabeti kısıtlayıcı etkisi ne kadar çoksa ilgili piyasanın büyük bir bölümü bağlamında rekabetin ortadan kaldırılması riski o kadar yüksektir. Bu şartın karşılanıp karşılanmadığının analizi, pazardaki rakiplerin durumu, rakiplerin uygulamanın tarafları üzerinde oluşturduğu rekabetçi baskının seviyesini ve mevcut rekabetçi yapı üzerindeki etkisinin incelenmesini gerektirir. Değerlendirmede pazardaki fiili rekabetin yanı sıra potansiyel rekabet de dikkate alınmalıdır.⁸

FYYÇA-BÖÜ'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin Üçüncü Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (68) Yeniden yapılandırma gönüllülük esasına dayalı olarak sorunlu kredilerin yeniden yapılandırılmasına yöneliktir. Dolayısıyla Revize FYYÇA'lar, banka veya diğer finansal kuruluşlarca tahsis edilecek yeni bir kredinin tahsis koşullarını ve hizmetin satış fiyatını belirlememekte, daha önceden verilen ve geri ödenemeyen kredilerin tasfiye şartlarına yönelik düzenlemeler içermektedir. Dolayısıyla, FYYÇA'lar kapsamında bulunmayan yeni kredi hizmetleri pazarındaki rekabet devam etmektedir.
- (69) Kurulun 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı ve 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı kararlarında bahse konu muafiyet koşuluna ilişkin olarak "ilgili pazarın geri ödemelerinde geçici sorun yaşanan veya sorun yaşanması muhtemel görülen ticari kredi alacaklarına ilişkin olduğu" ve "yapılandırmaya esas borçların toplam krediler içerisindeki yeri bakımından ise, Eylül 2019 itibarıyla yeniden yapılandırılan kredilerin toplam kredilere oranının %5,2 olduğu" ifade edilmektedir.
- (70) Güncel verilere göre, Ocak-Ağustos 2021 döneminde FYYÇA-BÖÜ kapsamında yeniden yapılandırılan borç tutarı 37,1 milyar TL⁹ olup aynı dönemde bankacılık sektörü toplam ticari kredi büyüklüğü 252,9 milyar TL artmıştır.¹⁰ Bu çerçevede, anılan dönemde yeniden yapılandırılan borç tutarının bankacılık sektörü tarafından kullanılan ticari kredilerin büyüklüğüne oranının %14,7 düzeyinde olduğu görülmektedir. Buna göre ticari kredi piyasasında yeniden yapılandırılan kredi tutarının ilk defa kullanılan kredi tutarından oldukça küçük olduğu ve pazarın geneli bakımından rekabetçi sürecin devam ettiği anlaşılmaktadır.
- (71) Ayrıca, banka ve diğer finansal kuruluşlar FYYÇA'ya katılıp katılmamaya kendi iradeleri doğrultusunda karar vermekte; borçlular da kendi ticari takdirleri doğrultusunda yeniden yapılandırmaya başvurup başvurmamayı seçebilmektedir.
- (72) Bu bakımdan, Revize FYYÇA-BÖÜ'nun ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin

⁸ Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz, 54-56. paragraf.

⁹ <https://www.tbb.org.tr/tr/bankacilik/arastirma-ve-yayinlar/ozel-dosyalar/4489> (Erişim Tarihi:18.10.2021).

¹⁰ BDDK tarafından yayımlanan Aylık Bülten verilerine göre Ocak 2021'de tüketici kredileri ve kredi kartı harcamaları hariç toplam kredi büyüklüğü (bu rakam ticari kredi büyüklüğü olarak dikkate alınmıştır) 2.668,6 milyar TL iken bu rakam 252,9 milyar TL artarak Ağustos 2021'de 2.921,5 milyar TL'ye yükselmiştir.

ortadan kalkmasına yol açmadığı değerlendirilmektedir.

FYYÇA-KÖU'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin Üçüncü Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (73) FYYÇA-KÖU'ye ilişkin verilere bakıldığında, Ocak-Ağustos 2021 döneminde FYYÇA-KÖU kapsamından yeniden yapılandırılan kredi büyüklüğünün 92 milyon TL ile sınırlı kaldığı, dolayısıyla bu uygulamanın fiiliyatta yaygın olarak uygulama alanı bulamadığı anlaşılmaktadır. Bu noktada ilk olarak, FYYÇA-KÖU kapsamının 25 milyon TL'den 100 milyon TL'ye yükseltilmesi sonucunda, anılan Çerçeve Anlaşması'nın uygulama alanının genişleyeceği belirtilmelidir.
- (74) FYYÇA-KÖU kapsamında Ocak-Ağustos 2021 döneminde yeniden yapılandırılan 92 milyon TL'lik borç tutarının aynı dönemde 252,9 milyar TL olan bankacılık sektörü toplam ticari kredi büyüklüğüne oranının %0,03 olduğu görülmektedir. Söz konusu verilerin yanı sıra alacaklı kuruluşların ve borçluların FYYÇA'ya katılmakta özgür olması dikkate alındığında, ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmamasına yönelik olarak Revize FYYÇA-BÖU bakımından yapılan değerlendirmelerin Revize FYYÇA-KÖU bakımından da geçerli olduğu değerlendirilmektedir.

G.6.2.4. Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

- (75) 5. maddenin son şartı anlaşmanın, anlaşma ile hedeflenen etkinlik kazanımlarına erişmek için zorunlu olandan daha fazla sınırlayıcı olmamasını aramaktadır. Bu şart iki aşamalı analiz gerektirmektedir. Birinci aşamada, anlaşmanın bir bütün olarak kendisinin etkinlik kazanımlarının gerçekleşmesi için gerekli ve zorunlu olup olmadığı, ikinci aşamada ise anlaşmada yer alan tekil rekabet sınırlamalarının ayrı ayrı gerekli olup olmadığı değerlendirilmektedir.¹¹

FYYÇA-BÖU'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin Dördüncü Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (76) FYYÇA-BÖU'da yapılan değişiklikler incelendiğinde, anılan değişikliklerin bir bütün olarak etkinlik kazanımı oluşturacağı ve tüketicinin bundan faydalanmasına imkân tanıyacağı değerlendirilmektedir. Anlaşmada yer alan tekil rekabet kısıtlamalarının i) kapsamın alt limiti olan borç tutarının 100 milyon TL'ye yükseltilmesi, ii) TLREF oranının %75'inden daha düşük bir faiz oranı üzerinden yapılandırılabilmesi için alacak toplamının en az %90 orana sahip olan birden fazla üyenin onayının aranması şartı getirilmesi gibi kısıtlamalardan oluştuğu görülmektedir. Öte yandan, FYYÇA-BÖU'da borçluların lehine olarak düzenlenen ve aşağıdaki Kurul kararlarında da değinilen hükümlerin Revize FYYÇA-BÖU'da da mevcudiyetini koruduğu görülmektedir.
- (77) Kurulun 07.11.2019 tarihli ve 19-38/564-233 sayılı ve 23.01.2020 tarihli ve 20-06/69-38 sayılı kararlarında muafiyetin son şartına ilişkin olarak; borçlunun bu uygulama kapsamında yeniden yapılandırmaya gitmesinin özgür iradesine bağlı olduğu, aynı şekilde Alacaklı Kuruluşların da kural olarak kendi rızaları çerçevesinde söz konusu uygulamaya dâhil oldukları, borcunun yeniden yapılandırılmasını isteyen borçlu ve alacaklı kuruluş sayısının fazlalığı karşısında yapılandırma sürecinin her bir Alacaklı Kuruluş ile ayrı ayrı kurgulanmasının yapılandırmadan beklenen faydayı azaltacağı, borçlu sayısının da fazla olması karşısında alacaklılar bakımından da alacaklarının tahsili ve takibinin yapılandırma uygulaması kapsamında daha etkin olacağı,

¹¹ Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz, 54-56. paragraf.

FYYÇA'nın "Durumun Korunması Süreci Prensipleri" başlıklı IX. maddesinde Alacaklı Kuruluşlar tarafından borçlu hakkında FYY konusu alacaklara ilişkin olarak icra takibi yapılamayacağı, mevcut takiplere devam edilemeyeceği, yeni takipler açılmayacağı ve diğer yasal yollara başvurulamayacağı düzenlemesi karşısında, borçları yeniden yapılandırılan borçluların, sürece dâhil olan alacaklılara olan borçlarını icra tehdidi olmaksızın ve ticari faaliyetleri bu nedenle kesintiye uğramaksızın ödeyebilecekleri hususlarına yer verilmektedir. Sözü edilen hususların Revize FYYÇA-BÖÜ kapsamında da korunduğu ve yapılan revizyonların FYY sürecinin hızlanmasını ve uygulamada karşılaşılan bazı belirsizliklerin bütün paydaşlar bakımından daha belirli hale getirildiği anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, anılan revizyonların rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlamadığı, bu bakımdan Revize FYYÇA-BÖÜ'nun muafiyetin son koşulunu da sağlandığı değerlendirilmektedir.

FYYÇA-KÖÜ'ya İlişkin Değişikliklerin Muafiyetin Dördüncü Koşulu Bakımından Değerlendirilmesi

- (78) FYYÇA-KÖÜ'da yapılan değişiklikler incelendiğinde, anılan değişikliklerin bir bütün olarak etkinlik kazanımı oluşturacağı ve tüketici faydası yaratacağı değerlendirilmektedir. Anlaşmada yer alan tekil rekabet kısıtlamalarının; i) kapsamın üst limiti olan borç tutarının 100 milyon TL'ye yükseltilmesi, ii) ödemesiz dönem, vade ve faiz gibi parametrelerin değiştirilmesi gibi kısıtlamalardan oluştuğu görülmektedir.
- (79) Revize FYYÇA-KÖÜ kapsamında varlığını sürdüren ve revize edilen maddelere bakıldığında, FYYÇA-BÖÜ hakkında yapılan değerlendirmelerin FYYÇA-KÖÜ bakımından da geçerli olduğu, bu bakımdan anılan değişikliklerin muafiyetin son koşulunu da taşıdığı değerlendirilmektedir.

H. SONUÇ

- (80) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
- Türkiye Bankalar Birliği Yönetim Kurulunun 16.12.2020 tarihli ve 85 sayılı, 04.02.2021 tarihli ve 1 sayılı kararları ile kabul edilen Tadil Protokolleri'nde kabul edilen değişiklikleri içeren revize Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar), kapsam, vade, faiz ve ödemesiz döneme ilişkin hükümlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında olması nedeniyle, aynı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
 - Söz konusu revize Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmaları'na (Büyük ve Küçük Ölçekli Uygulamalar) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi uyarınca bireysel muafiyet tanınmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.